

בש"פ 4830/18 - מחפוד' דרבאס נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4830/18

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העורר: מחפוד' דרבאס

נ ג ד

המשיב: מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט מ' בר-עם)
מיום 10.5.2018 במ"ת 56257-03-18

תאריך הישיבה: ה' באב התשע"ח (17.7.2018)

בשם העורר: עו"ד מוחמד ענבוסי

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט מ' בר-עם) מיום 10.5.2018 במ"ת 56257-03-18, במסגרתה הורה על מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

הרקע לערר

1. נגד העורר ונגד שניים נוספים (להלן: נאשמים 1 ו-2) הוגש ביום 26.3.2018 כתב אישום המייחס להם עבירות של סחר בנשק. כתב האישום כולל שבעה אישומים שונים שעניינם עסקאות נשק שבוצעו בין העורר ונאשמים 1 ו-2 לבין סוכן שהפעילה המשיבה (להלן: הסוכן), במסגרתן השלושה סיפקו, תיווכו ומכרו לסוכן כלי נשק ואביזרי תחמושת. יצוין כי בין הסוכן לבין נאשמים 1 ו-2 ישנה היכרות בת מספר שנים על רקע עבודה משותפת באולם אירועים בירושלים, וכי נאשם 1 הוא קרוב משפחתו של העורר.
2. מתוך כלל האישומים שבכתב האישום מיוחסים לעורר האישום השני והאישום השביעי. על פי עובדות האישום השני, ביום 29.11.2017, לאחר שיחה שנערכה בין נאשם 1 לסוכן במסגרתה התעניין האחרון ברכישת רובה סער, התקשר נאשם 1 לעורר וביקש ממנו שישגי רובה מסוג M16 במחיר הנמוך מ-40,000 ש"ח. למחרת, ביום 30.11.2017, התקשר הסוכן אל נאשם 1 בשנית ואמר שהוא מעוניין לרכוש את הרובה עוד באותו היום. נאשם 1 הודיע על כך לעורר, וזה אישר בהמשך כי ניתן לקיים את העסקה באותו ערב, אולם ספק הנשק לא מוכן למכור במחיר הנמוך מ-45,000 ש"ח. במקביל, שוחחו נאשם 1 והסוכן מספר פעמים וסיכמו כי הסוכן ישלם לנאשם 1 סכום של 50,000 ש"ח תמורת רובה M16 ו-150 כדורי תחמושת תואמים. סמוך לאחר השעה 19:00 אסף הסוכן את נאשם 1 ונסע עמו לעיסאווייה. כאשר הגיעו השניים ליעדם, ירד נאשם 1 מהרכב, נפגש עם העורר ונטל ממנו את רובה ה-M16 שעליו כוונת אופטית ודורגלים, מחסנית וקופסה של 25 כדורי תחמושת תואמים, ומסר אותם לסוכן. הסוכן בדק את הרובה באמצעות ירי של מספר כדורים ומסר לנאשם 1 בתמורה לרובה סכום של 49,000 ש"ח במזומן. בגין אישום זה יוחסה לעורר ולנאשם 1 עבירה של סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).
3. על פי עובדות האישום השביעי, ביום 14.2.2018 התקשר נאשם 1 אל העורר והציע לו לרכוש עמו נשק חדש שמחירו עומד על סך של 70,000 ש"ח, על מנת לסחור בו. העורר השיב כי מצבו הכלכלי אינו טוב והציע למצוא עבור נאשם 1 שותף אחר לרכישת הנשק. נאשם 1 אמר שברצונו למכור את הנשק שיקנו תמורת סך של 80,000 ש"ח, ולבסוף סיכמו השניים כי נאשם 1 ישלח לעורר תמונה של הנשק, ואם העורר יהיה מעוניין בעסקה כל אחד מהם ישלם סך של 35,000 ש"ח. בסופו של יום ובמנותק מהעורר מכר נאשם 1 נשק מסוג M16 לסוכן. בגין אישום זה יוחסה לעורר עבירה של קשירת קשר לפשע של סחר בנשק לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.
4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה להורות על מעצרו של העורר ושל נאשמים 1 ו-2 עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. במסגרת הבקשה צוין כי העבירות בהן מואשמים השלושה מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית. כן צוין לגבי העורר כי קיימות לו הרשעות קודמות בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הסעת שוהים בלתי חוקיים וסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה.
5. בדיון שהתקיים לפני בית המשפט המחוזי ביום 3.4.2018 (כב' השופט ר' יעקובי) הודיע בא-כוח העורר כי עד להזמנת תסקיר מעצר לגביו הוא מסכים לקיומן של ראיות לכאורה, אך הוא שומר על כל הזכויות והטענות לעניין הראיות לכאורה לאחר הגעת התסקיר. בנסיבות אלה, וחרף התנגדות המשיבה, הורה בית המשפט על הגשת תסקיר מעצר בעניינו של העורר.

6. ביום 23.4.2018 הוגש תסקיר מעצר כאמור, במסגרתו העריך שירות המבחן כי ברקע למעשיו של העורר עמדות ותפיסות מקלות ראש בהתייחס להתנהלות פורצת גבולות בתחום הנשק. יחד עם זאת, העריך שירות המבחן כי למעצרו כיום יש השפעה מעמדת ומרתיעה, וכי הסיכון להישנות ביצוע עבירות אלימות על ידו נמוך. אף אם ינהג בעתיד באלימות – חומרתה הצפויה תהיה נמוכה אף היא. ביום 30.4.2018 הוגש תסקיר משלים במסגרתו נבחנו המפקחים המוצעים מטעם העורר – הוריו ושלושת אחיו. לאחר שיחות שערך עם המפקחים המוצעים מצא שירות המבחן כי הם מבטאים הבנה באשר לנדרש מהם בתפקיד הפיקוח על העורר ומחויבים לדווח למשטרה במקרה של הפרה; כי הם מודעים וערים לצורך בבקרה על התנהלות העורר; כי מדובר בדמויות חיוביות ומשמעותיות בחייו, בעלות יכולת להציב לו גבולות ובעלות מסוגלות להתנהלות סמכותית מולו. נוכח ההתרשמות החיובית המליץ שירות המבחן לשחרר את העורר למעצר בית מלא בבית הוריו, בפיקוחם ובפיקוח בני משפחתו, וכן להעמידו לפיקוח מעצר של שירות המבחן לתקופה של חצי שנה.

7. ביום 10.5.2018, לאחר שהתקיים דיון ובו נשמעו טענות הצדדים גם בעניין הראיות לכאורה, הורה בית המשפט (כב' השופט מ' בר-עם) על מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. לאחר בחינת מכלול חומר החקירה, קבע בית המשפט כי קיימות ראיות לכאורה בעוצמה הדרושה לכך שהעורר ביצע את העבירות המיוחסות לו. חלקן הארי של ראיות אלה הוא תמלילי האזנות של שיחות רבות שנערכו בין העורר לנאשם 1, המצביעים על זיקה ברורה ומפורשת בין השניים בקשר לביצוע עסקת הנשק כמתואר באישום השני. נקבע כי למרות שמדובר בראיות נסיבתיות, ניתן לקבוע בשלב זה כי עוצמתן בלתי מבוטלת, כי הן קושרות את העורר למיוחס לו וכי התהיות וסימני השאלה שהעלה העורר אינם מצטברים לכדי חולשה ראייתית מובהקת. כן קבע בית המשפט כי אף אם הייתה קיימת חולשה מסוימת בראיות, אין בכך כדי לסייע לעורר. שכן, למול עוצמת הראיות נבחנת גם עוצמת עילת המעצר, ובענייננו אין חולק כי קיימת עילת מעצר חזקה נוכח טיב העבירה המיוחסת לעורר. עוד קבע בית המשפט כי המלצת שירות המבחן אינה עולה בקנה אחד עם פסיקת בית משפט זה לפיה לא בנקל ישוחרר נאשם בעבירות נשק לחלופת מעצר, ומכל מקום אין בחלופה המוצעת כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב ולמנוע באופן סביר הישנות של המעשים. נוכח כלל האמור, הורה בית המשפט על מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. על החלטה זו הוגש הערר שלפני.

למען שלמות התמונה יצוין כי ביום 24.4.2018 הורה בית המשפט המחוזי (כב' השופט ר' וינוגרד) גם על מעצרו של נאשמים 1-2 עד תום ההליכים המשפטיים נגדם.

טענות הצדדים

8. לטענת העורר, שגה בית המשפט כשהורה על מעצרו עד תום ההליכים. מדובר באישומים המבוססים על ראיות נסיבתיות בלבד, והגם שניתן להורות על מעצר ואף בבוא העת להרשיע נאשם על סמך ראיות נסיבתיות, נדרש כי אותן ראיות תצבענה על תוצאה אחת ויחידה לפיה הוא שביצע את המיוחס לו בכתב האישום, ואין זה המצב בענייננו. לטענתו, הוא כלל לא שוחח עם נאשם 1 או עם הסוכן וגם לא נפגש עמו, ולמרות השיחות בוצעו ממספר הטלפון שלו, הוא לא זה שנשמע משוחח בהן. כמו כן, במהלך השיחות נשק אינו מוזכר באופן ישיר וכלל לא בטוח שאין מדובר בעסקה כשרה לרכישת רכב. גם בהנחה שאכן מדובר במעשה פלילי, באשר לאישום השני כלל לא ברור שהעסקה הושלמה בסופו של דבר, שכן לנאשם 1 היו כמה חלופות לרכישת הנשק. משכך, לא ניתן לומר שמסכת הראיות מובילה למסקנה אחת ויחידה בדבר אשמתו של העורר, וקושי ראייתי זה יש בו כדי להשליך על עוצמת עילת המעצר.

9. עוד נטען כי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים)

מחייב לבחון האם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופה שפגיעתה בחירות הנאשם פחותה. בשום מקרה לא ניתן להבטיח את איון המסוכנות לחלוטין, אך בעניינו לא מתעורר חשש אמיתי שאף חלופה לא תיתן מענה למסוכנותו. בית המשפט המחוזי עצמו סבר כי תיתכן חלופת מעצר אפשרית, ולכן הפנה את העורר לשירות המבחן לעריכת תסקיר מעצר. שירות המבחן בדק בקפדנות את החלופה המוצעת והמליץ לשחרר את העורר. אף על פי כן, ומבלי לחקור את המפקחים המוצעים, בית המשפט הורה על מעצר העורר בהתבסס על קביעה גורפת שבעבירות סחר בנשק יש לעצור עד תום ההליכים. בהקשר זה צוין כי הגם שתסקיר שירות המבחן הוא בגדר המלצה, אין לסטות מההמלצה ללא בדיקת החלופה על ידי בית המשפט. לבסוף, ובהסתמך על פסיקת בית משפט זה, טען העורר כי המסוכנות הנשקפת ממנו אינה מצדיקה את המשך שלילת חירותו, וזאת בפרט בהתחשב בנסיבות המקרה – הוא נמצא במעגל החיצוני של העבירה; ביצע רק עבירה אחת; רק התקשר עם סוכן; לא החזיק את הנשק אלא תיווך בין שני אנשים ואין לו גישה עצמאית לכלי נשק. כמו כן, עברו הפלילי התיישן והוא עובד לפרנסת אשתו וחמשת ילדיו.

10. המשיבה, מנגד, סומכת את ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי. לדידה, התשתית הראייתית נגד העורר חזקה ומבוססת. באשר לאישום השני, קיימות שיחות והודעות מזמן אמת שמהן עולה המסכת העובדתית המפורטת באישומים. בשיחות אלה נשמע נאשם 1 מכנה את העורר בכינוי המזוהה עמו, ואף העורר אישר זאת בחקירתו. העורר גם אישר בחקירתו כי מדובר במספר הטלפון שלו. מבחינת אופי השיחות, הגם שהשניים משתמשים בשמות קוד דוגמת "רכב" ו"תינוק", ברור שמדובר בנשק. באשר לאישום השביעי, הראיה המרכזית היא שיחה במסגרתה משוחח העורר עם נאשם 1 על "תינוק" עם "ידיה למטה", תיאור שבוודאי אינו מתאר תינוק אלא נשק. מכל מקום, מדובר באדם שמעורב בעולם כלי הנשק, שידע למי לפנות כדי לרכוש, שנאשם 1 ידע שהוא יכול לפנות אליו בהקשר זה, ואין כל משמעות לשאלה האם הוא בא במגע ישיר עם הסוכן אם לאו.

11. באשר למעצר, המדובר בפרשה רחבת היקף במסגרתה הוגשו 14 כתבי אישום. כל הנאשמים עצורים, גם אלה שחלקם בפרשה קטן יותר מחלקו של העורר. באשר לתסקיר המעצר, אכן שירות המבחן העריך שהסיכון להישנותן של עבירות אלימות מצד העורר נמוך. אולם בעניינו החשש איננו שהעורר יבצע עבירות אלימות באמצעות כלי הנשק, אלא שימכור כלי נשק לאחרים שיבצעו בהם עבירות אלימות. כן צוין כי מדובר באדם בן 37 בעל עבר פלילי. לנוכח כל האמור, נטען כי יש לדחות את הערר ולהותירו במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

דיון והכרעה

12. לאחר עיון בטענות הצדדים ושמיעתם בעל-פה בדיון שהתקיים לפני, ולאחר עיון בחומר החקירה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

13. סעיף 21 לחוק המעצרים קובע כי בית המשפט רשאי להורות על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו אם נוכח, לאחר שמיעת הצדדים, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת האשמה. כפי שנקבע זה מכבר, המבחן לקיומן של ראיות לכאורה הוא האם מצוי בחומר החקירה פוטנציאל ראייתי להוכחת אשמת הנאשם בסוף ההליך (בש"פ 4458/18 משייב נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (24.6.2018); בש"פ 562/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (4.3.2018); בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 144-148 (1996)). בית המשפט יכול להורות על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו גם אם כל הראיות המפיליות לכאורה את הנאשם הן נסיבתיות. במקרים שכאלה, על בית המשפט לבחון האם הראיות הנסיבתיות הן בעלות עוצמה כזו המובילה למסקנה לכאורית ברורה בדבר סיכוי סביר להרשעה, או שמא קיים הסבר חלופי הגיוני שעשוי להתקבל בסופו של ההליך הפלילי

(ע"פ 8721/15 פלוגי נ' מדינת ישראל, פסקה 45 (2.1.2018); בש"פ 879/17 פלוגי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (6.2.2017); בש"פ 8311/13 אברמוב נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (19.12.2013)). בראי האמור תיבחן התמונה הראייתית בעניינו של העורר.

14. כאמור, החלק הארי של מסכת הראיות בעניין האישום השני הוא האזנות סתר רבות לשיחות שנערכו, לטענת המשיבה, בין העורר לנאשם 1. הקישור בין העורר לשיחות התבסס על פרטים שמסר העורר בחקירותיו. כך, בחקירתו מיום 12.3.2018 אישר העורר כי מספר הטלפון אליו וממנו חויגו השיחות הוא בבעלותו, וכי מכריו נוהגים לכנותו "חאפז", כינוי שנשמע מספר פעמים בשיחות. בחקירתו מיום 13.3.2018 שוב אישר העורר כי מספר הטלפון אליו וממנו חויגו השיחות הוא בבעלותו. באשר לקישור של נאשם 1 לשיחות, העורר זיהה את קולו במרבית השיחות במסגרת חקירתו מיום 13.3.2018 (אם כי חזר בו מהזיהוי בחקירתו מיום 19.3.2018), וכן כינויו של נאשם 1 בקרב מכריו - "טייגר" - נשמע גם כן מספר פעמים בשיחות. נוסף על האזנות הסתר הרבות, עומדת נגד העורר גם הודעת הסוכן מיום 3.12.2017 (להלן: הודעת הסוכן), וכן הקלטה של מכשיר האזנה שהותקן על גופו של הסוכן ביום 30.11.2017 (להלן: ההקלטה).

15. וכך עולה מתוך עיון בחומר הראיות: ביום 29.11.2017 התקשר הסוכן לנאשם 1 והתעניין ברכישת נשק מסוג תבור. נאשם 1 השיב כי האדם שמחזיק בתבור כרגע לא מעוניין למכור אותו, אך חלף זאת יוכל למכור לו רובה סער מסוג M16 במחיר 47,000 ש"ח, וניתן יהיה לבצע את העסקה יומיים לאחר מכן (הודעת הסוכן, עמ' 1, שורות 10-6). עוד באותו היום התקשר נאשם 1 לעורר וביקש ממנו לבדוק עם אדם שלישי באיזה מחיר הוא יהיה מוכן למכור לו "רכב טרנזיט", ולנסות להוריד את המחיר ל"38 או 37". כן ביקש נאשם 1 מהעורר לומר לאדם השלישי כי יש קליינטים שמוכנים לרכוש יומיים לאחר מכן ובמזומן, אך שלא לומר שהוא עצמו קשור בעסקה (שיחה 36). למחרת, ביום 30.11.2017 בשעות הצהריים, שוב שוחח העורר עם נאשם 1 וסיפר לו שדיבר עם האדם השלישי על העסקה, אולם הוא ענה שיוכל לספק לו רק "חלופי" ושהמחיר הסופי הוא "45". נאשם 1 השיב שמדובר במחיר גבוה מדי עבור חלופי, וביקש מהעורר להציע "40" שיועברו כאמור למחרת ובמזומן (שיחה 167).

16. בהמשך היום התקשר הסוכן לנאשם 1 ואמר לו שהוא מעוניין לרכוש את הנשק עוד באותו היום ולא למחרת. נאשם 1 השיב שיבדוק ויחזור אליו (הודעת הסוכן, עמ' 1, שורות 13-15). ואכן בשעה 16:00 התקשר נאשם 1 לעורר ואמר לו שהוא מעוניין לבצע את העסקה באותו היום בשעה 19:00 (שיחה 180). בשיחה זו גם ציין העורר כי האדם השלישי לא מוכן לרדת ממחיר של "45", ולכן סוכם שנאשם 1 ינסה לבחון חלופות אחרות. ככל שאלה לא יצלחו, הוא יעדכן את העורר על מנת שיוכל להוריד את המחיר. באותו היום ביצע העסקה באותו ערב כאמור. לאחר שיחה זו התקשר נאשם 1 לסוכן וביקש שיאסוף אותו בערב, ומשם הם ייסעו יחד לעיסאווייה ויבצעו את העסקה לרכישת רובה ה-M16 (הודעת הסוכן, עמ' 1, שורות 16-18). השניים שוחחו במהלך היום מספר פעמים נוספות, במסגרתן שינה נאשם 1 מפעם לפעם את מחיר הנשק, עד שלבסוף סוכם על סך של 50,000 ש"ח עבור רובה M16 ו-150 כדורי תחמושת (הודעת הסוכן, עמ' 2, שורות 1-2). בשעה 18:34 התקשר נאשם 1 לעורר ואמר לו שהרוכש מוכן לבצע את העסקה ושיפגשו כשעה לאחר מכן (שיחה 184).

17. בהמשך לכך, בסמוך לשעה 19:12 באותו הערב הותקן על גופו של הסוכן מכשיר הקלטה ומיד לאחר מכן הוא אסף ברכבו את נאשם 1. בהקלטה נשמע הסוכן שואל את נאשם 1 האם ה-M16 מקורי, והאחרון משיב כי חלקו "של צה"ל" (עמ' 2 לתמליל ההקלטה). כן שאל הסוכן על אודות האדם שמביא את הנשק, ונאשם 1 השיב כי מדובר בקרוב משפחה שלו (עמ' 7 לתמליל ההקלטה). בסמוך לשעה 19:56 נאשם 1 ירד מהרכב ושלח מספר הודעות SMS

לעורר בהן שאל היכן הוא וציין שהוא נמצא ליד ביתו (עמ' 7 לתמליל ההקלטה; שיחות 229 ו-234). לאחר כ-20 דקות שב נאשם 1 לרכב כשבידו תיק שחור גדול ובו M16 שעליו מותקנים כוונות ודורגלים, וקופסת תחמושת. השניים נסעו יחד לנקודה מסוימת שם שאל הסוכן את נאשם 1 האם ניתן לירות שם, והאחרון השיב בחיוב. השניים הוציאו את הנשק מהתיק שבו היה, דרכו אותו וירו בו מספר פעמים. לבסוף העביר הסוכן לנאשם 1 סך של 49,000 ש"ח במזומן והשניים נפרדו בסמוך לשעה 20:30 (תמליל ההקלטה, עמ' 8-13; הודעת הסוכן, עמ' 2, שורות 22-27; הודעת הסוכן, עמ' 3, שורות 1-4). באותו הערב, בשעה 21:43, התקשר העורר לנאשם 1 ושאל האם "הוא מרוצה", ונאשם 1 השיב לו שהכל בסדר (שיחה 272).

18. סיכומם של דברים, עיון בראיות העומדות נגד העורר, ובפרט בשילובן יחד, מעלה תמונה לכאורית ברורה למדי בדבר מעורבותו בעסקת מכירת הנשק. ההתאמה בין מועד פניית הסוכן לנאשם 1 לבין המועד בו פנה נאשם 1 לעורר; ההתאמה בין סכומי הכסף בשיחות השונות; הרצף הכרונולוגי שבין הדברים; וההיגיון הבריא – מובילים כולם לכאורה למסקנה כי העורר היה מעורב בעסקת הנשק, והגם שאין בשיחות המתוארות אמירה מפורשת של מי מהשניים כי מדובר בנשק, השיחות משתלבות היטב במארג הראייתי באופן השולל חלופה אחרת. בנסיבות אלה, שוכנעתי כי יש באמור כדי לבסס קיומן של ראיות לכאורה נגד העורר, המקימות פוטנציאל סביר להרשעתו בעבירה המיוחסת לו באישום השני.

19. ובאשר לאישום השביעי, גם אישום זה מבוסס בעיקרו על האזנת סתר לשיחה שנערכה בין העורר לנאשם 1. המדובר בשיחה 1889 מיום 14.2.2018 בשעה 20:05, במסגרתה שאל נאשם 1 את העורר "בשבעים קטן, לוקח? בשבעים חדש לגמרי בניילון", ואמר לו "איך שהמכונית הגדולה? ... כמוה אבל תינוק". עוד הוסיף נאשם 1 כי מדובר ב"חדש, קטן, איך שראיתי אותו אני, זה שהיה עליו לבן, כתמים של צבע עליו ... זה שקילפנו ממנה כתמי צבע, כשהיכו את המכונית ... כמוה אבל קטן קטן, כלומר כמוה יותר, הבנת? וחדשה חדשה משגעת ... יש לה עדשה של רוורס ... וידית למטה, משגעת". העורר שאל אותו "כמה רוצה", וזה השיב "שבעים ... אבל יש הבדל בין אדמה לשמיים בין זאת להיות ... אני אומר לך תינוק חדשה לגמרי אין בה אפילו שריטה". נאשם 1 הציע לעורר להצטרף אליו, אך העורר השיב שמצבו קשה, ו"אם אתה רוצה שותף אני אמצא לך". בהמשך ביקש העורר לראות, ונאשם 1 השיב שבערב יעבור דרכו ויתן לו לראות בטלפון שלו.

20. גם לעניין אישום זה שוכנעתי יש באמור כדי לבסס קיומן של ראיות לכאורה נגד העורר. מקריאת השיחה האמורה קשה לסבור שמדובר בשיחה תמימה. השניים משוחחים על "תינוק", אך די ברור מהשתלשלות השיחה שלא על תינוק מדובר, ובהתחשב במילים המוזכרות בשיחה – "עדשה" ו"ידית למטה", כמו גם בראיות העומדות נגד העורר במסגרת האישום השני, סביר כי מדובר בנשק.

יוצא אפוא, כי המשיבה גיבשה תשתית ראייתית לכאורית מספקת בנוגע למעשים המיוחסים לעורר, הן באישום השני והן באישום השביעי.

21. ולשאלת עילת המעצר והחלופות לו. לעורר מיוחסות עבירות נשק אשר מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית (סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים), ונפסק לא פעם כי הן מעידות על מסוכנות רבה לשלום הציבור ובטחונו (בש"פ 4744/18 מדינת ישראל נ' לביא, פסקה 15 (23.7.2018); בש"פ 1017/16 ג'ית נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (17.2.2016)). משכך, קמה עילת מעצר.

22. באשר לחלופת מעצר, בעבירות נשק הכלל הוא מעצר מאחורי סורג וברית, ואילו החריג הוא שחרור לחלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, מהטעם שהמסוכנות הנובעת מעבירות נשק היא כזו שככלל לא ניתנת לאיון באמצעות חלופה (בש"פ 4289/18 סיאד נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (17.6.2018); בש"פ 4146/17 שלאעטה נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (29.5.2017); בש"פ 75/17 מדינת ישראל נ' נאסר, פסקה 11 (3.1.2017)). יחד עם זאת, וכל עוד לא ניתן לקבוע מראש באופן מוחלט כי עילת המעצר לא ניתנת לאיון בדרך של חלופה, אפשר לשם כך גם להורות על עריכת תסקיר מעצר (בש"פ 3391/13 עווידה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (20.5.2013); בש"פ 8314/12 געברי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (27.11.2012)). בעניינו, לאחר שערך דיון ולאחר ששקל את מכלול הנסיבות, הורה בית המשפט ביום 3.4.2018 על הזמנת תסקיר מעצר בעניינו של העורר. ברם, לבסוף למרות המלצתו החיובית של שירות המבחן הורה בית המשפט על מעצרו עד תום ההליכים.

23. לא מצאתי כי נפל פגם בהחלטה זו. ראשית, חרף החשיבות הניתנת לעמדת שירות המבחן, כידוע עמדתו היא בגדר המלצה ובית המשפט אינו מחויב לה (בש"פ 6672/17 ויצמן נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (11.9.2017); בש"פ 786/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (1.2.2017); בש"פ 3830/09 ידאעי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (17.5.2009)). שנית, אין בחלופה המוצעת כדי לאיון את המסוכנות הנשקפת מהעורר. תסקיר שירות המבחן אמנם מצביע על סיכון נמוך להישנות עבירות אלימות מצדו של העורר, אולם בעניינו החשש אינו מעבירות אלימות אלא מעבירות בנשק. שירות המבחן לא התייחס לסיכון להישנות עבירות אלה, ובהתחשב במעשים המיוחסים לעורר ובעובדה שהוא בעל יכולת מעשית ומהירה לתווך ולקדם עסקאות בנשק, ספק ניכר הוא אם יש בחלופת המעצר כדי למנוע ממנו לבצע עבירות דומות. שלישית, המפקחים המוצעים הם בני משפחתו של העורר. הלכה היא כי אישור קרובי משפחה כמפקחים בעבירות נשק מהווה חריג יוצא דופן (וראו לעניין זה: בש"פ 454/18 בותסאז נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (28.1.2018); בש"פ 9713/17 שקיר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (27.12.2017); בש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (10.03.2011); בש"פ 4850/08 אבו הניה נ' מדינת ישראל, פסקה ז' (10.6.2008)), והמקרה שלפני אינו נכנס בגדר חריגים אלה (והשוו: בש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל (10.3.2011)). משכך, ובניגוד לטענת העורר, אינני סבור שנפלה שגגה לפני בית המשפט שנמנע מלחקור בעצמו את המפקחים המוצעים.

24. טרם סיום אציון כי עיינתי בפסיקה הרבה שאליה הפנה בא-כוח העורר, אולם לא מצאתי כי יש בה כדי לסייע לו. רק במעט מן המקרים אליהם הפנה, הורה בית משפט זה על שחרור לחלופת מעצר של נאשם בעבירות נשק, ולא ניתן ללמוד מהם לעניינו. בבסיס ההחלטות המורות על שחרור נאשם בעבירות נשק עמדו טעמים כגון עבר פלילי נקי, גיל צעיר, אישום בודד והיותו של החלק המיוחס לנאשם בביצוע העבירה קטן (וראו למשל: בש"פ 4848/16 חסן נ' מדינת ישראל (16.23.6.20); בש"פ 6739/12 מדינת ישראל נ' אל קאדר (19.9.2012); בש"פ 8707/14 מדינת ישראל נ' חמאיל (19.12.2014)). ברם, בעניינו, העורר אדם בן 37, בעל פלילי הכולל עבירות של הפרעת שוטר במילוי תפקידו, הסעת תושב זר השוהה בישראל שלא כדין וסיכון אדם בנתיב תחבורה, וריצה בגין קרוב לשנה וחצי מאסר בפועל. כמו כן, הוא מואשם בשני אישומים, כאשר באחד מהם – האישום השני – תפקידו מהותי ביותר לביצוע עסקת הנשק בפועל. בהינתן העוצמה הלא מבוטלת של הראיות לכאורה הקיימות נגדו וחומרת העבירות המיוחסות לו, אין מקום להורות על שחרורו לחלופת מעצר.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, י"ח באב התשע"ח (30.7.2018).

ש ו פ ט
